

Den ekstreme tørke- og varmesesongen 2018

Espen Gultvedt

Bama

Sesongen så langt...

- Veksthusprodukter (agurk og tomat)
 - Tomat
 - God tilgang
 - Lave priser i markedet som følge av lave priser i Holland
 - Agurk
 - Litt lav tilgang (plantene blir «stresset» av varmen)
 - Høye priser både i Norge i ellers i Europa

Sesongen så langt.....

- **Frilandsprodukter**
 - **Blomkål**
 - God tilgang og lavt salg (lavt salg pga endrede middagsvaner i varmen)
 - Lav tilgang i ca 3 uker
 - **Isbergsalat**
 - Godt salg og noe høyere priser enn normalt
 - **Kinakål**
 - Lav tilgang. Problem med en sort som ikke «knyter» seg og insektsnag
 - **Broccoli**
 - Ujevn tilgang. Ulike sortsutfordringer
 - **Stangselleri**
 - God tilgang og godt salg
 - **Crispialat**
 - Meget godt salg
 - **Kålrot**
 - God tilgang og god kvalitet

Sesongen så langt....

- Lagringsprodukter
 - Potet
 - Noe lavt salg (som normalt i lange finværsperioder)
 - Gulrot
 - Bra salg
- Totalt
 - Over fjoråret på avregnet verdi til produsent

Sesongen videre

— Gulrot

- 80% avling
- Ingen erfaring med så lang tørke og varme, vet lite om lagringsevne
- Pga svak lagringsevne høsten 2017, kan salgbar mengde bli høyere i 2018 enn 2017

— Potet

- Mye bra, men ca 40% av arealet i Solør har ikke tilstrekkelig vanning
- Graveprøver sier 8% over normalår, men mange små knoller og skurv
- Bør trolig anbefale noen spesifikasjonsendringer ved å godta mindre størrelser og mer skurv

— Løk

- Ca 60% avling
- Betydelig mer små løk
- Er i gang med nye pakningsvarianter og mindre størrelser

— Kålrot

- Ser foreløpig bra ut
- Ingen erfaring med så lang tørke og varme, vet lite om lagringsevne

— Andre rotvekster

- Lave avlinger

— Sene frilandsprodukter som blomkål, isberg, kinakål etc

- Nettopp eller i ferd med å bli plantet

Frukt

- Epler
 - Prognose litt over normalår
 - God kvalitet
 - Ingen erfaring med så lang tørke og varme, vet lite om lagringsevne
- Plommer
 - Gode volumprognoser
 - God kvalitet

Situasjonen i Europa

- **Potet**
 - Svake avlinger i hele nordlige Europa
 - Franske poteter opp i pris for i sommer pga tørke
 - Engelske bakepoteter opp 55% i pris pga lave avlinger
- **Gulrot**
 - Lite konkret info, men trolig noe under normale avlinger over hele nordlige Europa
 - Vet for lite pr d.d. om behov for import
- **Løk**
 - Svake avlinger i Danmark, Polen og Holland pga varme og tørke
 - Har startet arbeidet på å sikre nok løk for våren 2019. Egypt, Israel, Argentina er mulige leverandørland. Kan også trolig starte tidligere fra NZ en normalt.

Mulige tiltak pr 17. september 2018

- Endringer av spesifikasjoner
 - Økt markedsføring av produkter det er ok avlinger på
 - Redusere markedsføringen der det er lite
 - Ta ut de prisene markedet tillater
 - Vurderer andre økonomiske tiltak
-
- For å ta riktige beslutninger må vi ha så god informasjon som mulig pr produkt

Spesifikasjonsendringer

- Løk
 - Størrelsejusteringer
 - Solbrente
- Gulrot
 - Størrelser, både diameter og lengde?
- Potet
 - Størrelser – men vi må også ha nok til småpotetpakning!
 - Vekstsprekk?
 - Skurv?
- Andre produkter
 - Epler – Størrelse
 - Plommer – Størrelse
 - Rotvekster - Størrelser
- Andre produkter?

Hvordan har markedet fungert?

- Kundene har vært ekstremt villige til å justere kvalitetskrav!
- Informasjon på effekt på avling og kvalitet kom sent i gang
- Utrolig viktig at vi har så mye info som mulig
- Viktig at vi stoler på hverandre
- Markedet tillater høye priser
- Alt i alt har det fungert svært godt!
- Ny rekord akkumulert produsent i oppgjør til produsent
- **«Drømmen» er å ha 3 uker løpende avlingsprognoser i sesong, og å ha sikre avlingsprognoser på lagringsvarer 1. oktober**